

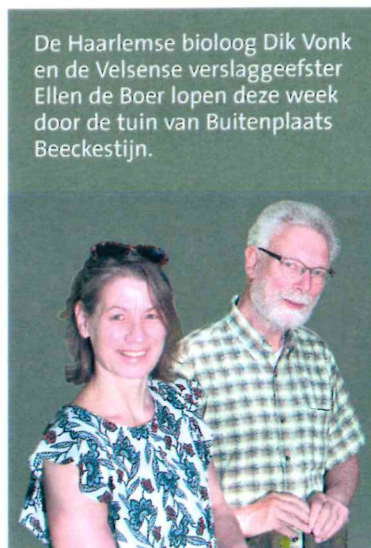
Beteugelde natuur op Beeckestijn

In de tuin van Buitenplaats Beeckestijn doemen visioenen op van dames in damasten japonnen en heren met poederpruiken. Tussen de strak getrimde heggetjes is het zien en gezien worden en maken zij elkaar het hof.

De natuur van de zeventiende eeuw is niet te vergelijken met die van nu. Met recht aangelegde paden, grote sierpotten, beelden in Griekse stijl en keurig gesnoei-de bomen en struiken wilden de rijken laten zien dat zij de natuur konden bedwingen.

In de achtertuin van het achttien-de eeuwse landhuis in Velsen-Zuid is nog steeds de strakke vormgeving van de Franse barok te zien. Hier heerst een heel andere sfeer dan in het later aangelegde Engelse landschapspark waar kronkelende paadjes, grillige waterpartijen en grasland de boventoon voeren. „De Engelse stijl is gebaseerd op heuvels waar vandaan je de diepte in kan kijken. Het was een romantische verbeelding van de natuur met boomgroepen en weides waar vee liep. De Franse tuin was alleen voor de rijken, maar in het Engelse park mochten ook goeiede burgers wandelen”, legt Dik Vonk uit.

De beteugelde natuur begint al op het voorterrein van Beeckestijn. Uitheemse bloemen bloeien uitbundig in halfronde borders, omlijst met mooi geknipte lage heggen. Er staan buitenlandse soorten als siertabak met stervormige witte of roze bloemen, witte

De Haarlemse bioloog Dik Vonk en de Velsense verslaggeefster Ellen de Boer lopen deze week door de tuin van Buitenplaats Beeckestijn.

De paarse bloemen van de *Verbena bonariensis* zijn een blikvanger in de kruidentuin van Beeckestijn. Ook hier zijn de rechte paden en plantenvakken, zo typerend voor de Franse barok, terug te zien. UNITED PHOTOS/PAUL VREEKER

leeuwenbek, Zinnia met crème-fuchsialeurige bloemen en rood-bloeiende Canna met zijn op bananenplant lijkende bladeren. De *Verbena bonariensis*, de hoge ijzerhardsoort, steekt er met zijn paarse bloemen fier bovenuit. Achter het landhuis onthullen de lindebomen naast de belangrijkste zichtas hoe welvarend de bewoners vroeger waren. Althans hoe welvarend ze wilden overkomen. Maar liefst vier rijen dik staan de lindes links en rechts naast het pad dat vanuit het huis het zicht vrijhoudt op de bloemvormige vijver met fontein. Groepen hoge lindebomen staan ook links en rechts naast het hoofdhuis. In rechthoekige vakken staan dertig exemplaren

keurig in het gelid. „Linden hebben een mooie, afgeronde kroon en verdragen snoeien heel goed. Zij horen bij de Franse stijl. Eiken zijn woeste groeiers met wilde vertakkingen en beuken geven te veel schaduw”, verklaart Dik de keuze voor deze Nederlandse bomensoort. Naast het huis bevindt zich een slangenmuur, een omheining die als een slang langs twee zijden van de boomgaard en kruidentuin kronkelt. In de inhammen van de muur staan leiperen. „In de luwte van de binnenbocht krijgen de peren extra warmte als de zon erop schijnt.” De kok van Brasserie Beeckestijn komt de tuin in en knipt muntblaadjes, blauwe kelkjes van het

komkommerkruid en geel-oranje Goudsbloemen. Hij vertelt dat hij die gebruikt als garnering voor het huwelijksdiner dat op stapel staat. Zo moet het in een ver verleden al zijn gegaan. Ook nu nog biedt de kruiden- en moestuin een keur aan eetbaars. In vakken, gescheiden door rechte paadjes, staan keukenkruiden als mierikswortel, dille, basilicum, tijm, dragon en rozemarijn. Naast het grillige komkommerkruid staat de fel orangerode Oostindische kers, beroemd geworden door het schilderij *De Tuin van Jacobus van Looy*. Dik heeft zelf een moestuin en herkent de groenten achter Beeckestijn feilloos. Aardpeer, bietjes,

heilig boontje, snijbiet, pastinaak en pompoen zijn op het landgoed allerminst vergeten. „Alleen die rare hortensia's horen hier niet thuis. Die hebben in zo'n tuin alleen sierwaarde.” Sinds 2007 zijn de tuinen van Beeckestijn in bezit van Natuurmonumenten die in het strakke Franse deel de teugels enigszins laat vieren. Achter de moestuin staat een bijenstal met een eigen fourageerweide waar onder meer weegbree, boekweit en wilde cichorei groeien. Tegen de kant van de vijver waar de fontein zijn best doet, liggen loopplankjes voor kikkers en salamanders. Strak of niet, de natuur mag best een beetje worden geholpen.